

Katol. dan v Jolietu lepo uspel

GOVORNIKI POVDARJALI VAŽNOST MOČNEJŠE IN VEČJE KAT. ZAVEDNOSTI

Joliet, Illinois. — Katoliški dan, ki se je vršil to zadnjo nedeljo je izpadel v danih razmerah kar ugodno. Prišel se je s slovesno sv. mašo v cerkvi sv. Jožefa ob 10. uri dopoldne, katero je daroval preč. g. M. J. Butala, domači župnik cerkve sv. Jožefa in Duhovni vodja KSKJ, ob azistenci več drugih preč. gg. duhovnikov. Glavni slavnostni pridigar pa je bil veleč. g. kanonik J. J. Oman, od sv. Lovrenca v Clevelandu, Ohio. Imel je za ta slučaj zelo globoko in lepo zamišljeno pridigo, ki je naredila na vse navzoče globok utis. Kanonik Oman je dober in zanimiv govornik.

Nekaj izrednega je bilo v cerkvi lepo petje, ki ga je moštersko vodil g. A. Rozman, povodja cerkvene glasbe pri sv. Jožefu. On in pevci cerkvenega zbora zaslužijo najlepšo pohvalo in priznanje.

Popoldne pa se je vršil javen shod v dvorani sv. Jožefa na hribu na farnem parku, katerega se je udeležilo še precej lepo število naših rojakov. Shod se je pričel okrog tretje ure popoldne.

ZRAČNI NAPADI NA JAPONCE; DRUGE RAZNE VESTI

Otok Guam. — Angleški in ameriški letalci so v soboto in nedeljo izvedli silovite napade na razne japonske točke, vse skozi od Borneo otoka na jugu v Pacifiku pa gori do kurilskega otočja. Več kakor 16 takih točk je bilo napadenih in vrženih ogromno količino vseh vrst uničevalnih bomb. Zračna ofenziva je v programu, da bo proti Japoncem nadaljevala dokler ne pride do vpada na domače otočje, ki pride, kakor je to zadnji teden resno napovedal načelnik ameriškega generalnega štaba general Marshall.

Na otoku Okinawa očistiščejo se delne ostanke japonskih čet, ki so tu in tam ostali skriti po raznih zasedah. Ameriški inženirji hito z gradnjami večih letalskih postaj na otoku, ki jih bodo uporabljali proti Japoncem.

Na filipinskih otokih gre borba proti koncu. Ameriški padalci so v nedeljo na japonskim hrbtom zavzeli izhodne točke, ki vodijo iz Cagayana do line do morja. Tako so zajeli zdaj zadnji ostanke japonske vojske na severnem delu otoka Luzon. General MacArthur poroča, da znašajo japonske zgube na Filipinih 413.934. Tudi na drugih filipinskih otokih se zmanjšuje s slehernim dnem japonski odpor.

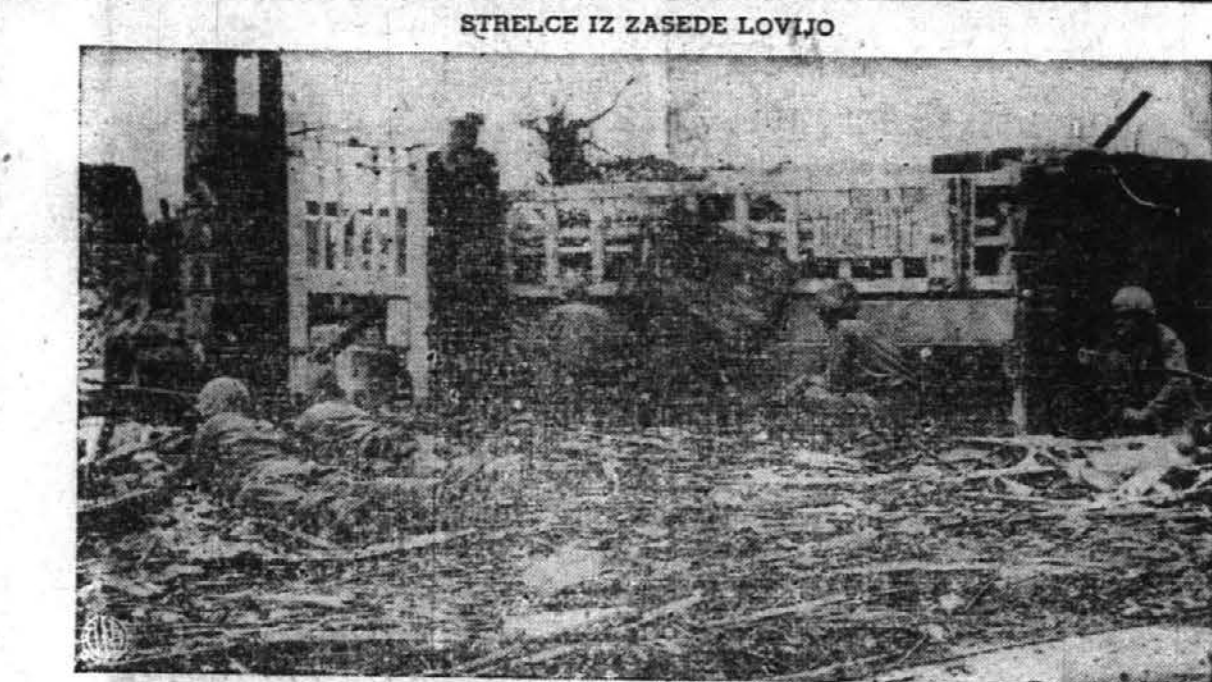
Radio poročilo iz Tokio je omenjalo v ponedeljek jutro, da je v bližini Borneo otoka številno zavezniško izkrcavalno ladje, kar je znamenje, da bodo sledili na otok nadaljnji vpadi. Druga vest iz Tokio omenja, da je vlada zasegla vse privatne avtomobile in vsa vozila za vojsko. Japonska mobilizira vse kar more, kar je znamenje, da ji gre resno za kožo.

London, Anglija. — Med Zaveznički in Rusi je končno prišlo do sporazuma glede razdelitve okupacijskih zon v Nemčiji. Zaveznički bodo poslali svoje vojaške oddelke v Berlin, kakor določa dogovor, da Berlin mora biti zaseden od skupne medzavezniške vojske vseh velesil.

Ozamlje, ki je bilo določeno ruski zasedbi, a so ga zasedli Angleži in Amerikanci predno so Rusi prišli proti zapadu, bodo zapadni Zaveznički zdaj izpraznili in zasedle ga bodo ruske čete. Ta vprašanja so zdaj rešena v skupno zadovoljnost Zaveznikov.

Moskva, Rusija. — Nova poljska vlada bo organizirana in ustoličena ta teden v Varšavi. Zaveznički so se končno sporazumeli z sklepi, ki so bili sprejeti v ta namen na sestanku poljskih zastopnikov zadnji teden. Mikolajčik bo v novi vladi, tako še dva druga pristaša bivše zamejne vlade. Ostali bodo deloma člani sedanje lublinske vlade in nekaj bo čisto novih oseb. Ta vlada bo morala izvesti v bližnji prihodnosti narodne volitve. Zamejna vlada je s tem zdaj zgubila svoj pomen in pravijo da Angleži in Amerikanci bodo menjali z uradnimi zvezami s zamejno vlado.

V Moskvi so bile v nedeljo velike slavnosti v proslavo zmage. Bila je velika vojaška parada. Ruski polki so vlekli po tleh 640 nemških bojnih zastav, ki so jih Rusi vzeli Nemcem v bojih. Parada je vodil maršal Žukov.

Ležanje na trebih na tleh pokritih z ruševinami, medtem ko se drugi plazijo v kritju porušene stene, ti marinski strelci skrbijo za japonske strelce iz zasede, ki se skrivajo za drugimi ruševinami v Naha, prestolnici na Okinawa. Amerikanci bodo imeli vsak čas cel celotno oblasti.

JAPONCI ZAČELI ČUTITI MOČ KITAJSKJE VOJSKE

Chungking, Kitajska. — Kitajci so zadnje tedne postali zelo aktivni v Honan provinci in na več drugih točkah. Japonci so morali prepustiti Kitajcem zadnje tedne več zelo važnih mest, med temi več železniških križišč, kar moti japonski promet zelo občutno. Japonci so začeli naraščajoči kitajski uspehi skrbeti. Tokijska radio postaja je v nedeljo omenjala, da imajo Kitajci kakih 20 divizij vojakov, ki so opremljene z ameriškim modernim orožjem in tudi vežbani po Amerikancih. Ameriški letalci pa z kitajsko vojsko tesno sodelujejo in uspehi naraščajo.

RUSIJA BO ZAČELA Z DEMobilizACIJO

Moskva, Rusija. — Najvišji Sovjet, ki se je sestel v petek 22. junija je med drugimi sprejel predlog, da se demobilizira 13 najstarejših letnikov v sovjetski vojski. Na ta način bo oproščenih več milijonov vojaške službe. Vlada bo nudila vojnim veteranom sledečo pomoč: Vsak bo dobil službo ali delo po enem mesecu, ko bo odpuščen iz vojske. Eno letno vojaško plačo, za vsako leto službe v vojnem času. Primerno stanovanje in kurjavo za grejte istega. Stavbeni material in vladno posojilo za gradnje v krajih, kjer so Nemci razdejali hiše in domove. Popolno obleko in prehrano na potovanju do doma. To je ruski program za njihove vojne veterane.

V BELGIJI NARAŠČA ODPOR PROTI KRALJU

Bruselj, Belgija. — Vsi dosedanja poizkusi kralja Leopolda, da bi sestavil novo vlado, so brez uspeha. Biva še vedno v Salzburgu na Solnograškem v Avstriji. Komunisti in socialisti so v veliki moči, ki napovedujejo takoj splošno stavko, čim pride kralj domov. Drugi napovedujejo civilno vojno v deželi. Slučaj Belgije je dokaz, da je v večini Evrope odklenalo morarhom.

Katoliški Slovenci smo tako močni, kolikor in kakor je moč naše katoliško časopisje.

KRATKE VESTI

Pariz, Francija. — V finančnih krogih so se koncem zadnjega tedna razširile vesti, da že sto let star načrt, da bi se napravilo med Anglijo in Francijo pod morjem predor, je zopet oživel in da se za izvedbo istega zanimajo. O tem predoru je sanjal že Napoleon.

Springfield, Ill. — V maju so izplačali iz sklada za brezposelne v državi Illinois \$27.583.00. To je za 68% več, kakor v mesecu aprilu. Odkar je končala vojna v Evropi se v nekaterih industrijah obrat polagoma znižuje in to se že pozna za mesec maj v skladu za brezposelne.

Fort Knox, Ky. — Angleški maršal Sir Henry Maitland Wilson, eden najboljših angleških vojaških strategov, bo obiskal ta teden tujakšno vojašnico in orožarno. Maršal Wilson je bil eden izmed glavnih činiteljev za vojne načrte v Afriki, Italiji in pozneje v Franciji.

Pariz, Francija. — Zavezniška komisija je dovolila, da bo Francija dobivala iz Porurja v Nemčiji po 50.000 tonov premoega mesečno. Francija ga je zahtevala 200.000 tonov, kar pa ni mogoče ustreči, ker so zahteve po premoegu še drugod, pravi vest.

Matton, Ill. — Lastniki restavracij v tem mestu, ki šteje okrog 15.000 prebivalcev, so v soboto objavili v lokalnem listu, da vsled pomanjkanja mesa in raznih kuhinjskih potrebščin bodo najbrže primorani ta teden začasno zapreti svoje restavrate.

Cleveland, Ohio. — Unija železničarjev je po svojih uradnih obsojila predlog senatorja Hatcha, ki ga je pred kratkim predložil za nov delavski zakon. Whitney predsednik bratovščine železničarjev pravi, da novi zakon bi okrnil delavcem pravico do stavkanja.

Ankara, Turčija. — Arabske bande so napadle železniško postajo v Meydanekbezu na turško-sirski meji. V spopadu v vasi je bilo več ranjenih in pet oseb ubitih, pravi poročilo. Turške oblasti zadevo preiskujejo. Napadalci so po napadu pobegnili v gore, omenja poročilo.

CIVILISTOM OBETAJO VEČ MESA ZA PRIHODNA DVA MESECA

Washington, D. C. — Poroča se, da bodo tekom prihodnjih dveh mesecev kupovali manj mesa za vojsko in bo radi tega prišlo toliko več mesa za civilne prebivalstvo v deželi. Obenem je tudi vlada objavila, da bodo pošiljate mesa na podlagi Lend-Lease zakona ustavljene za julij, avgust in september, kar zopet da več mesa za civiliste. Program se bo začel izvajati po 1. juliju in je naravno da takoj prve dni se ne bo mnogo poznalo, toda polagoma bo za domači trg prihajalo več mesa na trg in to bo zdatno odpomoglo sedanjemu položaju.

NAZIJSKE ZLOČINCE BODO SODILI KOLEKTIVNO

London, Anglija. — Kakor dosedaj zgleđa, bodo Zavezniški skoro vsi sprejeli nasvet ameriškega najvišjega sodnika Roberta Jacksona, ki je nasvetoval način, po katerem naj se sodi nazijske vojne zločince in vse, ki so uganjali grozodejstva nad raznimi ljudmi doma in po zasedenih deželah. Proces bo tak, da bo sodišče pozvalo po več sto zločincev na zagovor in na sodbo. Sodilo bo šel sodnikov in proces bo šel hitro naprej. Največ posla bodo imeli takozvani pravdniki tožitelji, ki bodo za vsakega krivca zbirali obtežilni material. Tako bo torej dan obračuna za nazijske zločince le prišel.

CARTER MEDNARODNE ORGANIZACIJE PRED SENATOM

Olympia, Wash. — Predsednik Truman, ki se nahaja pri svojih prijateljih na kratkem odhodu in bo šel v turek v San Francisco, kjer bo imel zaključni govor na konferenci je izjavil poročevalcem, da bo Carter mednarodne organizacije, v kateri je zdaj združenih 51 narodov izročil senatu v odobritev in potrdilo na 2. julija. Da bo Carter postal obvezen za Združene države, ga bo moralo odobriti dve tretjine senata. Naši zgovorni senatorji bodo o njem najbrže precej časa debatirali, predno ga bodo izpustili tako ali tako iz svojih rok. To je že stara navada naših senatorjev.

NEMŠKI NAČRT ZA NOVO ZAROTO PO VOJNI JE BIL RAZKRIT PRED SENATOM

Washington, D. C. — Senator Harley M. Kilgore, demokrat iz W. Va., je prišel na svetlo s senzacionalno obdolžitvijo, da so nemški industrijci pripravili podrobne načrte, kako iznova oborožiti Nemčijo in z denarjem zalagati podtalno delovanje nazijske stranke. Ta obdolžitev sloni na dozda skrivnih dokumentih in se nanaša predvsem na voditelje nemških industrijskih kartelov. Senator Kilgore se je pred kratkim povrnil iz Nemčije.

"Ti voditelji se kažejo za nevtralne podjetnike, ki niso privezani na nobeno politično stranko, pri vsem pa so že napravili satanski načrt za tretji poskus podjarmljenja sveta," je izjavil Kilgore, ki je predsednik senatskega odbora za vojaške zadeve, ki se tičejo vojne mobilizacije. Ta odbor bo zdaj nadalje pretresoval omenjeno poročilo, Bernard M. Baruch bo najprej slišal posamezne podrobnosti, kasneje pa bo prišla cela zadeva pred državni kakor tudi pred pravosodni oddelek.

Med glavnimi dokazi, ki jih ima senator Kilgore, je zaupno poročilo o sestanku nemških industrijcev v Strassburgu 10. avg. 1944. Na kak način je senator dobil v roke to poročilo, ni povedal. Omenjeni sestanek se je vršil v hotelu Rotes Haus. Udeležili so se ga glavni nemški industrijci z interesi v Franciji. Za predsednika je bil Dr. Scheid, ki je bil SS Obergruppenfuhrer in ravnatelj Hece (Hermandorff in Schoenberg) družbe. Nadalje so bili tam zastopniki vodilnih nemških industrij kot Krupp, Rochling, Messerschmitt, Rheinmetall, Bussing in Volkswagenwerk tovarnen, potem pa tudi zastopniki nemškega ministerstva mornarice in ministerstva za oboroževanje. Scheid je povedal navzočim, da mora nemška industrija priznati, da je vojna izgubljena, in napraviti potrebne korake za trgovinsko kampanjo po vojni.

Napravijo naj stike

Industrijci naj napravijo stike s tujimi tvrdkami, "posamezno in tako, da ne bodo vzbujaali kake sumnje." Naj pripravijo tla, da si bodo mogli izposoditi znatne vsote v tujih deželah po vojni. Za vzgled, kak način prodiranja v druge dežele je bil najbolj uspešen v preteklosti, je Scheid navedel naslednje:

"Patenti za jeklo 'stainless steel' so bili skupna last podjetja Chemical Foundation, Inc., v New Yorku, in Kruppove družbe v Nemčiji. Podjetja The U. S. Steel Corp., Carnegie-Illinois (Steel Corp.), American Steel and Wire, National Tube, itd. so bila tako obvezana delovati s Kruppovim podjetjem."

Omenil je tudi, da so bile Zeiss Co., Leica Co. in Hamburg-American Line posebno uspešne pri zaščiti nemških koristov onkraj morja; navzočim

na seji je dal tudi newyorške naslove teh tvrdk.

Manjša in še bolj važna seja se je vršila kasneje. Vodil jo je Dr. Bosse od nemške orožne industrije, navzoči pa so bili samo zastopniki družb Hecho, Krupp in Rochling. "Od sedaj naprej," nadaljuje poročilo, "bo vlada nakazala velike vsote industrijcem, da bo lahko vsak izmed njih upostavljal varno ustanovo v tujih deželah. Obstojne finančne rezerve v zunanjih deželah morajo biti na razpolago stranki, da se po polomu lahko ustvari močno nemško cesarstvo."

Načrti za novo orožje

Velike tovarne so dobile navodila, naj si brez odloga omislijo majhne "tehnične ali raziskovalne urade, ki bodo prejele načrte in risbe za nova orožja kakor tudi dokumente, ki jih bodo njihovi uradi potrebovali pri svojem nadaljnjem raziskovanju. Vse to ne sme nikakor priti v sovražnikove roke."

Nadalje pravi poročilo:

1. Prepoved izvažati kapital je bila omiljena, da se olajša delo industrijskemu programu.
2. Nemški industrijci so naglajali denar izven Nemčije, predvsem po nevrvalnih državah, to pa s posredovanjem Basler Handelsbank in pa Schweizerische Kreditanstalt v Zurichu.

LUŽIŠKI SRBI

Washington, D. C. — Vojni obvestilni urad v Washingtonu poroča, da ni še dolgo, odkar je čehoslovski pooblaščen predsednik ministerskega zbora, Jozka David, sprejel zastopnika Lužiških Srbov (Lusatian Wends), ki je prišel v Praho, da zastopa Narodni zbor v Budisinu (Bautzen) in zaprosi, da bi bili inkorporirani v čehoslovsko republiko. Poslanca Lužiških Srbov so tudi izročili ministru Davidu memorandum, naslovljen na predsednika Čehoslovaške in na maršala Stalina, v katerem poudarjajo, "da je napočil trenutek za končno odločitev glede problema Lužiških Srbov." Še prej pa je Litval Kresman v imenu Lužiško srbskega narodnega odbora v Prahi po radiu nagovoril Lužiške Srbe in jim dal naslednja navodila: "Upostavite lužiško srbski narodni odbor po mestih in vajah! Vsa vaša društva naj spet začnejo delovati! Vztrajajte na tem, da ste Lužiški Srbi in Slovani pri vseh vaših poslih z vojaškimi oblastmi!"

Ena težka križarka stane \$40.000.000... Koliko vojnih bondev ste Vi kupili v tej velikanski sedmi kampanji?

AMERIKANSKI SLOVENE

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891

The first and the oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1891

Izhaja vsak torek in petek

Issued every Tuesday and Friday

Izdaja in tiskar:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago 8
Telefon: CANAL 5544

Published by
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago 8
Phone: CANAL 5544

Naročninas		Subscription:	
Za celo leto	\$4.00	For one year	\$4.00
Za pol leta	2.00	For half a year	2.00
Za četrt leta	1.25	For three months	1.25
Za Chicago, Kanado in Evropo:			
Za celo leto	\$4.50	For one year	\$4.50
Za pol leta	2.25	For half a year	2.25
Za četrt leta	1.50	For three months	1.50

Dopisniki so prošeni, da dopise pošljejo vedno malo prej, kakor zadnje ure predno je list zaključen. Za točkovo številko morajo biti dopisi v uredništvu najkasneje do petka zjutraj prejeli. Za petkovo številko pa najkasneje do srede jutro. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR! Številke poleg vašega imena na naslovni strani kažejo, do kdaj je plačana vaša naročnina. Prva pomeni mesec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročnino točno.

Entered as second class matter, June 10, 1943, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

MOHAMEDANIZEM PRIHAJA
V OSPREDJE

O uniji arabskih narodov se je zadnje mesece mnogo čulo. V ta namen so imeli voditelji arabskih dežel dva zelo važna sestanka. Enega v Aleksandriji, drugega v Kairi. Zadnjega so imeli tik pred otvoritvijo mednarodne konference v San Franciscu. Poudarjali so, da se vrši sestanek iz razloga, da bodo arabske dežele zastopane na konferenci. Ali je za vsem le to ozadje, ali je še kaj drugega?

Se tole je zanimivo. V zadnjih desetletjih so bili Angleži kaj oblastni v arabskih deželah. V Egiptu so ostro nastopali in tudi drugod. Zadnje leto so pa Angleži prav širokogrudni do arabskih ljudstev in Arabi so jim naklonjeni.

Vse izgleda tako, da je nekdo pridobil arabske voditelje za neke slučajne naloge. Zato se jim nudi več prostosti in svobode. Kakšne naj bi bile te slučajne naloge? V arabskih deželah ima Anglija plasiranega zelo veliko svojega kapitala. Bilijonske družbe, ki zalagajo z oljem skoro pol sveta, črpajo olje v arabskih deželah pod posebnimi dogovori z arabskimi veleposestniki. In to olje je treba čuvati. Mohamedanska ljudstva so zato najbolj pripravna, zato jih je treba imeti v dobrem razpoloženju in v dobri volji. Pred kom naj pa čuvajo Angležem olje? Pred Kitajci ne, pač pa je strah pred ruskim medvedom, ki voha po Balkanu in bo najbrže precej renčal, ko se bo šlo za uravnavo zadev kot so Dardanele in morda celo glede zveze s Perzijskim zalivom. In če bi se temu medvedu zazdelo, da bi kar stopical proti svojim točkam, bo treba spustiti nanj sršene, in taki sršeni naj bi bili Mohamedani. Yes, svetu se pa pripoveduje, da gre za arabske interese. Seveda, kakopak!

V Grčiji, ko so angleški polki streljali na Grke po atenskih ulicah, je tudi šlo za "grške" interese. Seveda. Pa v Trstu je šlo zadnje dni tudi za "jugoslovanske" interese. Kajpak. Angleži so zelo dobri in širokogrudni ljudje, ki pridno skrbijo za "svobodo" vseh narodov, ampak vedno iz gotovih razlogov. Le kadar tisti narodi, ki so pod varstvom Anglije, začno prositi za svobodo in neodvisnost, takrat pa Angleži ničesar ne slišijo in ne vidijo.

Gibanje arabskih narodov se zdi, da ni nič drugega kot utež na mednarodni tehtnici proti vplivu slovanstva, ki zadnje čase vstaja in prihaja na plan. To je ves razlog, drugače bi gibanja za kako unijo Arabov sploh nikjer ne bilo. Angleži bi že skrbeli, da bi ga ne bilo.

KAKO JE S POLJSKO?

Glede Poljske imajo "veliki trije", to je Anglija, Rusija in Združene države, ne male skrbi. Vprašanje Poljske bi bilo že davno rešeno, da niso Poljaki sami tako pocelpljeni med seboj. Stara stranka, v kateri so imeli moč poljski veleposestniki in drugi višji stanovi, trdovratno zahteva stari red in se pri tem sklicuje na demokracijo in svobodo. Je pa ta stranka zadnje leto precej zgubila na vplivu. Kmečka stranka, ki jo vodi Mikolajčik po neki srednji poti med radikalnimi in konservativnimi elementi, je menda še najbolj številna, dasi ji druge stranke tega rade ne priznavajo. Sovjetsko radikalno navdahnjeni krogi pod vodstvom Bieruta, ki ga podpira Moskva, pa se množe zadnje leto bolj in bolj. To so povetlični delavci in mali sabenjaki, ki so garali preje kakor tlačani za veleposestnike, sami pa živeli v večni revščini. Zdad so jim razdelili zemljo, in naravno so delavci s tem prišli v boljši položaj in so za novo vlado, ki deluje po sovjetskem načinu. Poleg teh je še vsaj kakih pet drugih, manjših strank, ki pa seveda ne pridejo toliko v upoštevanje.

Poljskega vprašanja so, kakor izgleda, vsi siti, to je Angleži, Amerikanci in Rusi. Slednji se seveda zanimajo za poljsko vprašanje najbolj, ker so sosedje Poljske in vedo, da nezanesljiva Poljska bi jim v bodočnosti lahko povzročala težke sitnosti, če bi se vezala z neprijatelji Rusije. Za-

to zahtevajo, da Poljska mora imeti tako vlado, ki Rusiji ne bo sovražna in v ta namen so enostavno postavili na noge lublinsko vlado in jo tudi podprli. Za Rusijo je bilo to rešena naloga. Ni bila pa za Angleže in Amerikance. Na te trkajo vse druge poljske stranke za pomoč, in tem zahtevam in prošnjam se ne morejo kar tako umakniti, dasi jim že presedajo. Zato je bila potrebna zadnja Hopkinsova misija v Moskvo, ki je dobro uspela. Moskva je pristala na nova pogajanja, in tako imamo te dni v Moskvi med poljskimi voditelji nova pogajanja, kako naj se uredi bodoča Poljska. Kako se bo uredila?

Za Amerikance in Angleže je najvažnejše, da pride do nekega sporazuma med poljskimi strankami, da se te sporazumejo glede zastopstva v začasni vladi, katere naloga mora biti, da izvede v novi državi narodne volitve. Potem se bo zanimanje pri Amerikancih in Angležih za Poljake jenjalo, kar se tiče upoštevanja zahtev in prošenj raznih strank. Narod bo postavil novo vlado, in potem zunanji svet ne bo imel več vzroka vmešavati se v notranje zadeve Poljske, pa naj bodo take ali take. Ali bo tudi pri Rusiji tako? Tu je druga zadeva. Ta je sosedja Poljske in pod njen krog vpliva spada Poljska. Ta bo interesirana še naprej in bo tudi najbrže poskrbela, da bo v Poljski tako, da tamkaj ne bo gnezdo protiruskega delovanja. Anglija in Amerika si bosta skoro gotovo umili roke vsaj začasno v tej zadevi. Poljska pa se bo morala privaditi nekega novega reda. Ta red ne bo ugajal vsem. Če bo ta red držal ali ga bo narod zavrgel, je tudi vprašanje samo zase. Za enkrat gre "trem velikim", da vprašanje Poljske vsaj začasno rešijo, ker na dnevni red prihajajo drugi važni splošni mednarodni problemi in začetek z mirovno konferenco. Zadeva Poljske pa je le lokalna zadeva.

DRUGO PISMO IZ NEMČIJE
POSILANO PO REV. L. E.
BOGOLINU

Hilden, Nemčija,
11. junija 1945

Dragi bratje Slovenci!
Predno Vam napišem par vrstic, Vam pošiljam v imenu vseh Slovencev priskrbo pozdrave iz Evrope.

Pred par dnevi sem imel priliko pogovarjati se z Vašim g. duhovnikom, ki se nahaja kot vojni kurat v Evropi. Predragi bratje, sigurno Vas bo zanimalo življenje v Evropi za časa vojne, ki jo je izvajala nekdanja tako mogočna in slavna Germanija. A hvala Bogu, vse smo prestali, vse te vojne težkoče. Veliko žrtve je bilo, a kljub temu nas je ostalo še precej.

Sedaj pa bom popisal življenje za časa mojega izgnanstva v Germanijo. Bilo je pred enim letom in pol v mesecu marcu. V našo lepo Ljubljano so pridrevili Italijani in pričeli takoj vršiti velika grozodejstva nad našim ubogim ljudstvom. Ubijali so in morili, z eno besedo povedano, ravнали so s Slovenci kot z živinčeto. Nisem mogel gledati tega, kar se je delalo. Odsel sem ven iz Ljubljane na prelepo gorénjsko stran, a tam so me čakala še druga grozodejstva. Delal sem v Kranju v fabriki, a ne dolgo časa. Kmalu me zajame gestapo in me odpelje v Lager v Begunje. Kdor je doma iz Gorénjskega, dobro ve, kje je to. Tam nas je bilo veliko, sami tak, ki smo bili obdolženi, da smo komunisti. To taborišče je bilo, po domače povedano, prava klavnica. Vsak dan je bilo sigurno ustreljenih ali obešenih nad 20 naših ubogih Slovencev. Trepotali smo in groza nas je pretresala, naši živci so popustili, bili smo vsi že kar zmešani. Tam so nekega dneva mene in 30 drugih uklenili v verige in nas odpeljali na kolodvor. Noben ni znal nič, kam gremo; vlak potegne, zapuščamo lepo Slovenijo, a kam, se nič ne ve. Po 20 urni vožnji se ustavimo. Tedaj nas odvežejo in nam tudi povedo, kje smo. Bili smo v mestu Duesseldorf. Ko smo prispehli, je bilo ravno konec letalskega alarma. A tu so se pričela druga grozodejstva. Takoj so nas odpeljali v za nas prirejeni lager. Vsi utrujeni od dolge vožnje smo prespali noč. Takoj

drugi dan že pridejo mojstri, da nas razdelijo za na delo. Nekateri smo bili izbrani za fabriko, drugi pa za delo na cesti, kopanje, čiščenje razvalin itd. Jaz sem bil na srečo oddeljen v fabriko in sicer v mestno električno. Tam se je delalo po 10 do 12 ur dnevno. Najhujše je bilo za nas, ki smo bili v fabriki. O, dragi bratje, to Vam je bila muka, ki je ne morem opisati. Minevali so dnevi in meseci, minulo je tudi leto, odkar nisem videl domače zemlje, a hvala Bogu, prišla je pomoč od Vaše strani. Ukrotili so njega, ki nas je toliko časa zatiral in nas ubijal. O, dragi bratje, to kar sem Vam napisal, je zelo malo. Ako bi mogel napisati vse podrobno, bi cela knjiga bila premalom.

Sedaj samo hvalim Boga, da me je ohranil pri življenju, in čakam na priliko, da se zopet povrnem nazaj v našo prelepo Slovenijo.

Škraba Andrej.

O DVEH POROKAH

La Salle, Ill.

V sredo 6. junija ob osmih zjutraj so č. g. Stefan Kassovic pred sv. mašo poročili Miss Angelo Strukel z Mr. Edwardom Novak. Nevesta je hčerka družine Mr. in Mrs. Joseph Strukel, ki živi že več let na La Harp St., hišna št. 536. Nevestina mama je že več let tajnica podružnice št. 24 SZZ. Zeninovi starši pa prebivajo na 5. cesti, št. 1513 in so poljske narodnosti. Tovarišici sta bili nevestina sestra Anna, omožena Cassidy, in zeninova sestra Janetta Novak, tovariš pa je bil zeninov prijatelj in zlahtnik S. Hončak. Zenitovanje se je vršilo na domu nevestinih staršev. Povabljenih je bilo lepo število gostov. Tako je prišel tudi stric Mr. Philip Strukel iz Clevelanda in stric in teta Mr. in Mrs. Jacob Strukel in družina iz Aurora, Ill. Tudi Tone s Hriba se je udeležil poročne sv. maše in ohceti, to pa zato, ker je starejši stric. Ali ni lepo, ko so si kar štirje bratje Strukli zopet segli v roke po več letih! Veselo gostovanje je privedlo vse skupaj tisti dan, ki nam bo vsem dolgo ostal v spominu.

Dne 7. junija pa sta se poročila Miss Frances Terselich in Mr. Edward Puetz. Poročili so

ju č. g. Stefan Kassovic. Nevesta je hčerka družine Mr. in Mrs. Frank Terselich, ki prebivajo na 4. cesti na Hribu, zenin pa ima svoj dom v malem mestecu Lstant, Ill. Tovarišica je bila nevestina sestra Mary, tovariš pa — oprostite — ne vem imena. Nevesta je bila par let učiteljica v publični šoli, kjer jo bodo otroci pogrešali. Cestitke obema paroma. Z dobro željo naj navedem še naslednjih par vrstic, ki veljajo nevestam in ženinom:

Vsem najlepši dam pozdrav, ki vas zvezal Bog je sam. Neveste drage, ženini, naj Bog se vas vseh veselí naj starši, bratje in sestre se z vami v Bogu vselej! Na svatbi vse je bilo tako, da Jezus z vami vedno bo. Hodite z Bogom srečno pot, naj angel z vami bo povsod. Zročite se mu vsaki čas. Tako kot cerkev nas uči, naj v vaših hišah se godi, saj srečen je zakonski stan, če le po vesti je obdržan. Gospod naj vam da mnogo let v sreči združenim živeti!

Ta pozdrav vam daje lasalski poročevalec

Anton.

PVT. DONALD KAMBICH
PIŠE

V Evropi,
10. junija 1945

Cenjeni g. urednik:

Priloženo Vam pošiljam enoletno naročnino za Am. Slovenca, kolikor stane za Evropo. Celotno zadnje leto sem z velikim veseljem in zanimanjem prebiral Vaš list. Tudi jaz sem z Vami vred veselil, da je naša ljuba Slovenija zdaj docela osvobodena in in prosta. Da bi le z božjim blagoslovom in milostjo kmalu izlečila svoje rane in se veselila novega in boljšega narodnega življenja.

Zahvaljujem se Vam za razne prijaznosti v preteklosti in ostajam Vaš v Kristusu
Pvt. Donald Kambich,
39035508, Co. C, 39th Inf.,
APO 9, c/o P.M., N.Y., N.Y.

PO ARGENTINI SEM IN TJA
Piše Rev. Janez Hladnik

Buenos Aires, Argentina.

Prostrana katedrala mesta Catamarca je zgrajena v kolonialnem slogu. Stilizirano ne nudi nič posebnega, pač pa se ponaša z ogromnimi slikami, ki predstavljajo zgodovino "Dolinske Marije".

Posebno pa so potegnili nam pozornost oltarni kipi. Škapulirka Marija, Zalostna Matička, sv. Janez pod križem, ... kar po vrsti oltarni kipi so si nadeli — zamenje obleke ... Tudi kipe po naših krajih se je videlo, da je Marija s časom menjavala svojo obleko, toda ta navada je bila že davno zabrnjena in je predpisano, da svetniški kipi ne smejo nositi oblek iz tkanine. Catamarca in La Rioja pa sta ohranili staro navado in je tako menda Marija prevzela tamkaj nalogo, da zapoveduje — žensko modo ...

NA RAZSTAVI

Katamarkenci so skromen narod, ki žive večinoma raztreseni na podnožju obrobnih gor, koder so zrastle njihova revna sela poleg izvirov vode. Iz velikih mest do njih ni prišla potratnost, za katero pač tudi nimajo sredstev. Pa tudi moderna nevera jih ni okužila, čeprav seveda tudi oni niso brez človeških slabosti. Posebno lenoba je kaj navadna njihova slabost. Tako sem slišal že prej in tako se mi tudi verjetno zdi, kajti njihova zemlja ni taka, kakor so naša slovenska tla, kjer je dela poleti in pozimi, pomladi in jeseni, kajti sonce se z dežjem menjava in plodi rodno polje in žene v naglo rast gozdove, tako da delo vedno napreje žene. V Catamarki pa imajo komaj enkrat na leto ne-

kaj kapelj dežja, ki komaj da vlagi za nekaj dni, potem pa se voda skrije in sele v skromnih studenčkih skopo pride na dan, tako da ni vode niti za namakalna dela niti za rast. Kaj naj torej delajo ljudje, če pa je njihovo delo toliko vredno, kot če bi kdo kopal luknje v — vodo ... Zato imajo tamkaj ljudje le malenkosten posel s poljem in z vrtni; velika večina leta pa je njegov čas prost, da lahko pije — mate ali pa žganje, če ga ima s čim kupiti ...

Da kaj več spoznam o Katamarki sem se naslednje jutro namenil, da si ogledam provincialno razstavo, ki so jo par dni prej otvorili. Na precej prostornem razstavišču kažejo vse, kar ima ta dežela svoje. En sprehod po razstavi je kaj poučen? Žal da tedaj niso imeli še na razpolago nikakih tiskanih pripomočkov in so mi obljubili, da mi te stvari pozneje pošljejo ... Do danes nisem še ničesar dobil in so mi ostali v spominu le motni obrisi figur, katere sem videl slikane nad posameznimi oddelki. Vse podobno do dela nekega domačega umetnika, ki je nemara res kaj umetniški, pa vtiš, ki ga njegove podobne napravijo, ne vem, če je po volji vsem.

Malo iz nagajivosti malo pa tudi zares sem vprašal uradnika, ki mi je razkazoval razstavo, če je prebivalstvo province po večini indijanskega porekla ... Začuden in kar nevoljen me je pogledal, kako da pridem na to misel. Saj tukaj je vse prebivalstvo belo in je že davno izginila indijanska kri, tako mi je zagotovil.

Jaz pa sem mu pokazal slikarje češ: ali niso to sami indijanski obrazi in to prav po vseh okrajih province, katere predstavljajo posamezni paviljoni?

Imate prav. Toda to je le na slikah. Ljudje pa nosijo drugačne obraze, tako mi je opravičil umetnika, češ da on na to ni pomislil ... Pač tako, kot se umetnikom rado zgodi, tako v slikah, kakor pesmi, da pozabijo na realnost življenja in se potem s celim svetom kregajo, če jih kdo opozori, da je resničnost drugačna kot njihove fantazije. Skrivajo se za svoje umetniške privilegije, s katerimi potem skušajo opravičiti moralne pogoje svojih umetnin, na to pa še svoje lastne osebne resnične zablode ...

Vsekako pa so ilustracije razstave zanimive. Prikazujejo pridelovanje grozdja in drugega sadja iz katerega delajo slovitno žganje, ki ga kontrobnitijo v sosednje province in pomeni prav tisti kontrobnit glavni vir dohodkov nekaj tisočev prebivalstva ... Tudi kontrobnit je upodobljen nad enim izmed paviljonov. Drugje delajo vino, kopljejo rude, podirajo drevice, tkejo preproge ... Saj so znane preproge iz te dežele, in odeje iz volne, katero daje vikunja, neka vrsta ovce v planinskih krajih Katamarke. Tamkaj pa čepi pastir s prekrižanimi nogami in si tako zatopljeno piska v svoje piščali, da niti ne vidi žene, katere mu tišči pod nos skodelico z zajtrkom ...

V poslednjih letih je Catamarca zelo napredovala, ker so odkrili v tej provinci vsakršnih najdragocenejših rud, katere sedaj že deloma izrabljajo. Zlasti donosna je sluda (mica), ki je menda boljše ne dobivajo v celi Ameriki. Odkrili so bakrene, cinkove, železne rude in še drugih več, tako da postaja vsak čas bolj poznani kraj kot: Tinogasta, Ainogasta, Sanogasta in kaj vem kakšne "gaste" še ... Andalga, Copacabana, Chumbicha ... to so kraji, kateri se vsak čas več imenujejo in stalno rastejo, ker obetajo deželi rudnine, ki so bile dosedaj predmet uvoza iz tujine.

(Dalje prihodnjic)

OGLAŠAJTE V "AMER. SLOVENCU"!

DOGODKI

med Slovenci po
Ameriki

Na dopustu

La Salle, Ill. — Te dni je prišel na dopustek za mesec dni S. Sgt. Joseph Strukel. Starši so zelo veseli njegovega prihoda. Naše čestitke k napredku, Joe! — A. S.

Nov grob

Jackson Heights, N. Y. — Tukaj je 13. maja umrl John Jeglič, star 69 let in rojen v St. Jerneju na Dolenjskem. Zapuščena žena.

Odličen uspeh

Joliet, Ill. — Miss Dorothy Klepec, 17 let stara hčerka družine Mr. in Mrs. Joseph Klepec iz 903 Woodruff Road, je 7. junija graduirala med 480 graduanti na Joliet Township High School in prejela Robert M. Adam odlikovanje za četrti letnik, ki je najvišje odlikovanje za uspehe pri učenju v tej šoli. Njeni redi zadnje leto so znašali povprečno 96.50. Prej je hodila v farno šolo sv. Jožefa, iz katere je graduirala v 1941.

Dr. Oman zbolel

Cleveland, O. — Nevarno je zbolel slovenski zdravnik Michael Oman, ki ima svoj urad v Slovenskem narodnem domu. Nahaja se doma pod zdravniško oskrbo.

Mrs. Erjavec v bolnišnici

Joliet, Ill. — Mrs. Josephine Erjavec, glavna tajnica Slovenske ženske zveze, se je morala podvreči operaciji in se nahaja zdaj v St. Lukes bolnišnici v Chicagi, Ill. Želimo ji skorajšnjega okrevanja.

Ubit v letalski nesreči

Salt Lake City, Utah. — Cpt. Michael F. Dekleva, star 28 let, sin Mrs. Mary Dekleva iz Salt Lake City, je bil 22. maja ubit v letalski nesreči v Van Nuys, Calif. Pred nedavnim se je vrnil srečno po 14-mesečnem bivanju v bitkah v Evropi, in našel je smrt v svoji rodni deželi. Oče, ki je zgubil svoje življenje 1. 1929 v rudniku, je bil doma iz Zaječeva, mati p. d. Marija Klančarjeva pa je doma iz Pregarja.

Nov grob

Glassport, Pa. — Dne 21. maja je umrla Antonija Cvetan, stara 61 let, doma iz vasi Celje pri Ilirski Bistrici. Zapuščena več sinov in hčera ter drugih sorodnikov.

Nova učiteljica

Cleveland, O. — Miss Emily Wess, hčerka poznane družine Mr. in Mrs. Wess, 19151 Passnow Ave., je 11. junija graduirala iz Kent državne univerze, ter je že sprejela službo učiteljice na ljudski šoli v Maple Heights, O.

Smrt v Lorainu

Lorain, O. — Na 4. junija zvečer je umrl v Lorainu, O. Jacob Anžur, star 51 let, stanujoč na 1783 E. 36. St. Doma je bil iz vasi Mali konc, fara Polica pri Višnji gori. Bolehal je samo 3 mesece.

Nov grob v Minnesoti

Duluth, Minn. — V bližnji farmarski naselbini Greaney je umrl Jože Zabukovec, star 72 let in doma iz vasi Podpeč pri Dobrem polju na Dolenjskem, kjer zapuščena brata in sestro, tukaj v Duluthu pa brata. V Ameriki je bil okrog 47 let. Pred več leti je bil gozdarski delovodja.

Padel na Okinawi

Barberton, O. — Družina Stefan Trenta je bila obveščena, da je padel na Okinawi njen sin Joseph, star 20 let in v armadi od julija 1943.

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLORADO

Naslov in imenik glavnih uradnikov

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Podpredsednik in mladinski nadzornik: Geo. J. Miroslavich, 3360 Vine Street, Denver, (16) Colo.

2. podpredsednik: Frank J. Bradach, 2309 Nicholson St., Lockport, Ill.
Tajnik: Anthony Jeršin, 4676 Washington St., Denver, (18) Colo.
3. tajnik: Michael P. Horvat, 4417 Penn. St., Denver, (18) Colo.
Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: Thomas J. Morrissey, 1934 Forest St., Denver, (16) Colo.
2. nadzornik: Mike Popovich, 1849 Grove St., Denver, (16) Colo.
3. nadzornik: Anton Rupar, 408 E. Mesa Ave., Pueblo, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Joe Blatnik, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.
2. porotnica: Johanna V. Mervar, 7801 Wade Park Ave., Cleveland, O.
3. porotnik: Vincent Novak, Box 492, Ely, Minn.
4. porotnik: Joseph Godec, 16215 Huntmore Ave., Cleveland, Ohio.
5. porotnik: Candid Grmek, 9537 Ave. M, So. Chicago, Ill.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne reči naj se pošiljajo na glavne tajnika, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem v odrasli oddelci, spremembe zavarovalnice, kakor tudi bolniške nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovanom, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmožni angleškega jezika, da se ji priključijo. Kdor želi postati član Zveze, naj se oglasi pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitve novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitve novih društev pošlje glavni tajnik na zahtevo vsa pojasnila in potrebne listine.

SLOVENC, PRISTOPIJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

OSEMNAJSTI ČLAN ZSZ PADEL ZA DOMOVINO

Od Mrs. Frances Ponikvar, agilne in zmožne tajnice dr. Sv. Katarine št. 29, v Clevelandu, smo prejeli žalostno poročilo, da ta vojna tudi omenjenemu društvu ni prizanesla, kajti so-

ROBERT JOSEPH BUTARA.
Yeoman 3rd Class USN

brat Robert Joseph Butara, sin Mr. in Mrs. Joseph Butara, je dne 7. aprila 1945 dal svoje mlado življenje, ko je izpolnjeval svoje dolžnosti v službi za njegovo deželo. Pokojni Robert je bil Yeoman third class v Mornarici Združenih Držav Ameriških. Bil je član aktivnega oddelka ZSZ od 18. maja 1943. Iz njegove fotografije je razvidno, da je bil čvrst mladenič in ga bodo njegovi starši in bratje gotovo težko in hudo pogrešali.

V imenu ZSZ izrekam omenjenim staršem in bratom globoko sočutje in sožalje, pokojnemu mlademu junaku pa želim mirnega počitka na daljnem Pacifiku.

Bratki pozdrav
Anthony Jeršin, gl. tajnik.

Dopisi lokalnih društev

DRUŠTVO SLOVAN, ST. 3 ZSZ

Pueblo, Colo.

Bratje in sestre, prosim vas, da delajmo vsi skupaj v korist našega društva in za večjo rast naše skrbne matere Zapadne Slovanske Zveze, posebno še zdaj v tem letu, ko se bo vršila 12. redna konvencija tukaj v Pueblo.

Prosila bi vas tukaj, člani in članice, naj vsak skuša pridobiti enega novega člana, ker to je tako lahko. Ako bi se to v resnici zgodilo, bi naše društvo čez leto dni štelo še enkrat toliko članov.

Ta moj klic velja predvsem našemu društvu, velja pa tudi vsem drugim krajevnim društvom, ki spadajo pod okrilje naše skrbne matere Zapadne Slovanske Zveze. Zatorej zbudimo in zdramimo se in delajmo, da bo naša organizacija še enkrat tako velika.

Z bratskim pozdravom,

Mary Kogovick, predsednica

TRAIL BLAZERS, NOTICE

All members are requested to attend the next regular meeting of Trail Blazers Lodge, No. 42 which will be held Thursday evening, June 28th, in the Slovenian Hall at 8 P. M. At this meeting delegates and their alternates will be elected to attend the convention of the Association to be held at Pueblo, Colo. in August.

Edward J. Krasovich, Sec'y.

DOMAČA FRONTA

Vojni obvestilni urad, Washington, D. C.

PET ZAHTEV STRICA SAMA

Washington. — Vlada mora zahtevati ta teden od svojih državljanov naslednje:

1. Glejte, da boste preživeli počitnice doma in prepustili železnice vojakom na počitnicah, ali ko odhajajo na pacifiško fronto.

2. Vpišite se v Cadet Nurse Corps in pomagajte zadostiti potrebam na tem polju. 60.000 žena od 17 do 35 let, ki so dovršile High School, je treba. Informirajte se v svoji lokalni bolnišnici glede tega brezplačnega učnega tečaja.

3. Hranite papir, odpadke in časopise. Pomanjkanje papirja je še vedno kritično.

4. Pomagajte v svoji občini kot "price pannel assistant". Prostovoljce silno primanjkuje v tej borbi proti inflaciji in draginji. Obiščite svoj lokalni rationing board.

5. Glejte, da bo vaš pridelek na Victory vrtu čim večji in obilnejši. Napravite si zalogo in vkuhajte, kar morete. Zaloge konzerviranega živeža prihodnjo zimo bodo manjše za civilno prebivalstvo.

WAR BONDI SO OMOGOČILI B-29 LETALA

Washington. — Dne 6. junija je bilo leto dni, odkar so letala B-29 od 20. taktične zračne sile prvič podelila in obmetala

ZDAJ NI VEČ SKRIVNOST

Vojni ugad zdaj pusti priobčiti slike britiških tankov, ki vozijo svoje lastne mostičke in mostove s seboj. Tukaj vidimo, kako se iz "čkarjastega" tanka dviguje mostiček, da ga bodo položili prek jarka v ospredu. Hidravlična roka vdiigne mostiček, in ko pride tank po njem na drugo stran, bo ta roka mostiček spet vdiignila nazaj na vrh tanka.

z bombami Bangkok, v Siamu, s komaj par letali. Danes ima 20. zračna sila najmanj 2000 letal na bazah na otokih, iz katerih napadajo osrčje Japonske same. V ta letala je naložilo ljudstvo Amerike najmanj \$1,200,000,000.

Vojno ministerstvo je stavilo finančnemu ministerstvu na razpolago številke in druge podatke, da predoči ljudem, ki kupujejo bonde, na razumljiv način, kam gre denar.

NARODNOSTNE SKUPINE V CHICAGU SI DOLOČIJO KVOTE ZA BONDE

Washington. — 31 narodnostnih skupin v Chicagu si je določilo svoto \$75,000,000 za 7. vojno posojilo. Tako poroča dr. W. W. Sweet in njegov cochairman dr. W. E. Garrison, oba od Nationality Group Division.

Dne 3. maja so začele te skupine svojo kampanjo še predno je bilo posojilo doprto. Dne 5. maja so prišla naslednja poročila: Poljaki \$2,700,000 War Bondov, britanska skupina 100,000, Rusi 25,000, Grki 550,000, Srbi 75,000, Litvanci 55,000. Te skupine nameravajo prirediti mnogo shodov in posebnih prireditev, da se izboljša prodaja bondov.

V ŠTIRIH MESECIH 28,500 RUŠILCEV ODREDB OPA KAZNOVANIH

Washington. — Različne globe so bile naložene 28,500 kršilcem odredb OPA v teku prvih 4 mesecev tega leta, za prestopke določb za cene, najemnine in racioniranja. Chester Bowles, OPA Administrator, je objavil ta rezultat široko zasnovane kampanje za izvedbo

OPA regulacij.

"V štirih mesecih, ki so se zaključili s 30. aprilom, je bilo naloženih 28,552 kazni — 481 je bilo obsodb na ječo," je dejal g. Bowles. "Ta rekordna številka naj bi prepričala vse kršilce, da nastopa OPA zelo resno in da bodo sodišča kaznovala vse kršilce vojnih odredb."

WAR BONDI PRODANI V ŠOLAH SLUŽILO NAKUPU VOJNIH POTREBŠČIN

Washington. — Treasury War Finance Division je naznaila, da so šolski otroci z nakupom \$107,741,730 War Bondov od avgusta 1944 naprej pomagali nakupiti 17,595 komadov vojaške opreme — od jeepov do superfortress. Ta oprema, katere vsak komad nosi ime šole, ki ga je financirala, obsega tudi 7,866 ambulanc, 115 letal za prevažanje ranjencev in 249 lovskih letal.

AMERIKANCI PAZITE NA VOJNO PRODUKCIJO

Washington. — Fred M. Vinson, ravnatelj urada za vojno mobilizacijo in za "Reconversion", je pozval ameriški narod naj dobro pazi na našo vojno produkcijo, dokler ne bo premagana tudi Japonska in se dežela ne bo vrnila nazaj na produkcijo za mir. Obenem pa je pohvalil ljudstvo, da je uspelo "dovršiti najbolj čudovito naloge v vsej svetovni zgodovini."

SEDMO VOJNO POSOJILLO

Washington. — Transfuzija krvi na bojnem polju je rešila nebroj življenj na bojnem polju. Ako hočemo poslati 10 pintov krvi iz San Francisca na

otok Okinawa, je treba za to \$80. To na najboljši način pojasnjuje opis glede sedmega vojnega posojila, da je "vsaka stvar na Pacifiku bolj draga." Razdalje so mnogo večje, 8 dolarjev ni mnogo, ako gre za rešitev človeškega življenja. Kupite še več War Bondov.

NOVINEC POBIL NAD 20 JAPONCEV

Te dni je prišlo iz otoka Okinawa poročilo o novinecu, ki se je boril sam in popolnoma izpostavljen sovražnemu O-kinu na vrhu hriba Hen na O-kinawa in je pri tem pobil 20 do 30 Japoncev, sam pa niti praske ni dobil.

Ta fant je Pfc. Clarence B. Craft, 23, iz Santa Anna, Cal. Pri vojaki je bil komaj 8 mesecev, na fronti pa niti celih pet tednov ne.

Zgodilo se je 31. maja. Teden dni prej so Amerikanci začeli naskakovati omenjeni hrib, pa so imeli toliko izgub, da so naslednje dni kar opustili nadaljnje naskakovanje. Dne 31. maja so pa spet poskusili, pa niso mogli nikamor zaradi uničujočega japonskega streljanja. Toda Craft je šel naprej. Zagnal je par granat med Japonce in je tako dobro začel, da je moral dobiti del nasprotnikov prenehati s streljanjem in teči v kritje. Craft je že prišel na vrh hriba, medtem pa je ves čas metal dobro pomerjene granate. Svojim tovaršem zadaj je klical navodila, v katero stran naj strelja.

Japonske in ameriške granate so letale nad njegovo glavo. Hodil je od luknje do luknje in streljal s puško. Prišel je do strelskega jarka in kar na slepo ustrelil med Japonce. Ti so skočili ven proti njemu, pa on jih je prejel videl. Medtem so tovariši obkolili japonsko zalogo granat in streliva. Japoncem ni preostajalo drugega kakor bežati. Craft pa je neprestano metal granate med nje. Podajali so mu jih tovariši, ki so napravili za njim živo verigo. Ustavil je tudi težko japonsko strojnico in pobil celo posadko. Stirikrat je moral prenehati, ko je moral iznova nabasati puško. Ko je boj minil, je bil tisti hrib ves poln mrtvih Japoncev. Craft je rekel, da sploh vedel ni, česa se je lotil.

Velika rušilka stane \$11,000,000 ... Majhen vojni bond stane \$18.75.

AMERIŠKA MORNARICA IN SEDMO VOJNO POSOJILLO

Washington, D. C. — Mornarica si je postavila do sedaj najvišji cilj za sedmo vojno posojilo — vsak izmed njenih mož v uniformi kakor tudi vsak pri mornarici uposlen civilist bo kupil dodatni bond za \$100. Skupna svota, ki jo namerava mornarica doseči v tem posojilu je v gotovini kupljenih vojnih bondov za nič manj kot \$70,000,000.

Velika rušilka stane \$11,000,000 ... Majhen vojni bond stane \$18.75.

Mornarični torpedni bombnik stane \$130,000; torpedo stane \$9,000 ... Potlačite Ja-

ponce na dno morja z vojnimi bondi!

MEH ZA SMEH

ŽALOSTNI DEDIČI

A: "Kako gre stricu?"
B: "Nobenega upanja ni več! Zdravnik je pravkar rekel, da bo kmalu zdrav!"

KAVA

"Voda, ki sem jo danes rabil pri britju, je bila nekoliko prevroča!" se je jezil podnajemnik.

"Kaj, voda za britje?" je ogorčeno odvrnila gospodinja, "to je bila vendar kava."

DOBRO JE PAZILA

Mati naroči hčerki, naj pazi na svilen obleko, ki jo je obesila sušiti k železni peti. Čez nekaj časa zakliče hčerka iz sobe: "Mamica, ali naj obleko obrnem? Po eni strani je že rjava."

VZROK

Gospodinja novi služkinji: "Vi ste pa že mnogokrat menjali službo, kakor vidim iz knjižice."

Urška: "Temu pa jaz nisem kriva. Moj ženin je nameščen pri nekem potovalnem cirkusu."

Vi radi berete vesti iz drugih naselbin; drugi radi bero novice iz vaše naselbine. Poročajte novice in dogodke v "Am. Slovencu".

TO JE NAJVAŽNEJŠE ZA VSAKEGA!

V 59 letih je HOME FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION služil fiscočnim svojim vlagateljem. Videl je nastajati in propadati — velika mesta, ki so se razvila iz malih vasi — videl je panike in dobe prosperitete. Ampak vse skozi ta zavod je plačeval vsaj najmanj 2 1/2% na hranilne vloge brez vsake izgube.

Mi vas vabimo, da se pridružite našim 12,000 vlagateljem, ki zdaj vživajo moderne načine poslovanja tega zavoda — v katerem lahko hranite z vso varnostjo, kjer je vaša vloga zavarovana do \$5,000 po F. S. L. C., ki je zastopstvo vlade Zdr. držav.

Začnite z vlogo danes. Pridite k nam osebno, ali še bolj ugodno, pa se poslužite našega načina hranjenja po pošti, ki vam da vse listine — in nobene poštnine za vas. Mi vam drage volje poklijemo tiskana pojasnila. Samo nam pišite po iste ali pa telefonirajte.

Premoženje in viri nad \$17,000,000 Ustanovljeno 1886

CHAS. A. ZUNDALEK, predsednik

CURRENTLY
PAYING
2 1/2%
ON SAVINGS

HOME FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
18th St. at Ashland Ave. Phone Monroe 8100

Predsednik Harry Truman izgleda zadovoljen s Harry Hopkinsovim poročilom, kako je ta uspel s svojimi poslatstvom v Moskvo. Predsednik je povedal, da se bodo Trije Veliki sestali v bližnji bodočnosti, ne pa povedal, ne kdaj ne kje. Od leve na desno stojijo za predsednikom Trumanom: Joseph Davies, ki se je pred kratkim povrnil iz Londona; Admiral William D. Leahy, štabni vodja; in Harry Hopkins.

Dušica - Rožamarija

— Agnes Günther —

Toda z gorečo svečo je prišla tenkim zavesam preblizu in vnele so se. Teta Helena je presunljivo zavpila. Kar je prihitela Rožamarija, potrgala brž vse zastore ter jih pokrila s potno odejo. V trenutku je bil ogenj zaduščen. — Teta Helena je pisala v Brauneck ter hvalila in slavila pogum Rožamarije.

"Stanje Rožamarije se je brez dvoma izboljšalo. Čemur sem se morala najbolj čuditi, je bilo to, da se ni onesvestila, do česar bi bila imela vso pravico, marveč je rešila svojo teto kot kak izvežban požarnik."

Ker se pa komarji le niso hoteli izpametovati ter so v gostih rojih napadali Brauneckerje, je teta Helena sklenila zapustiti to negostoljubno obalo. Pred svojim odhodom je vse uredila in vsi, ki so še ostali tam, so ji morali svečano obljubiti, da ne bodo nikdar z gorečo svečo v roki stikali med zastori. — Za Rožamarijo je pa najbolje, če ostane čez zimo tu in se preteklost zagrne s pozabljenjem.

"Kneginja in Rožamarija se nikdar nista razumeli... Le nikakih nesreč več..." Tako je svetovala teta Helena svojemu bratu, v katerem je že dokaj pojemale jeza.

Pred svojim odhodom je teta Helena tudi gospodinjstvo lepo uredila. In kuharica zdaj ne pokrade več, nego ji njen stan in njena narodnost dovoljuje. Miss Granger se je javila pri angleškem župniku, nemški župnik pa je obiskal Rožamarijo. Miss Granger se je čisto sešla z neko staro angleško prijateljico, kar je prineslo v njeno vsakdanjo dolgočasnost nekoliko življenja.

Rožamarija in Miss Granger zahajate dnevno na rtič, kjer stoji prastara cerkvičica. Tu sedite v zatišju ob zidu ter zrete v morske valove, ki se zaganjajo v skale. Ko je Rožamarija prvič opazovala ta prizor, kako so se še vsled včerajšnjega viharja vzburkani valovi vzpenjali z votlim grmenjem, da so se videle čudovite modrokristalne votline in kako so se zopet sesuli ter je bila njena radost velika. Miss Granger je ni zlahka spravila domov.

Po večerji se Miss Granger poda brž v svojo sobo. Obe dami se prikažeta pri večerji v svečanih večernih oblekah. Odkar je odpotovala teta Helena, je Miss Granger uvedla ta običaj, katerega se zvesto drži. — Njeni angleški znanci in prijatelji se zelo množe in ni skoraj več dneva, da bi ne bila nekam povabljen na popoldanski čaj, odkoder se vrača šele tik pred večerjo. Tako ima Rožamarija več ko dovolj časa, da razglablja in strmi predse. Ne moti je več pri tem poslu njena živahna in celo dovtipna teta Helena.

Ves dolgi popoldan sedi ter zre na majhen košček sinjega morja, ki se svetlika skozi zaprašene palme. — Često jemlje iz vaze eno vrtnico za drugo, jo obrača sem ter tja, dokler ne leže vsi nežni, mehki lističi po tleh ter ji je ostalo v roki le še rumeno rožno srce. Nepristano je obdana od nešteto raztresenih rožnih listov. Često-krat jih ima cel kupček na svoji dlani. Spušča jih iz balkona na oranžna drevesa, listič za lističem, zre za njimi, kako padajo, plavajo po zraku, se vrte in končno obleže kot odprte majhne škodlice. Škarjice, katere je bila kupila Rožamarija v Berlinu, leže poleg nje. Tu pa tam jih vzame v roko, motri njihovo koničasto ostrino! — Zle misli pronicaajo za tvojim belim čelom, Rožamarija! —

Vsak teden že poroča sama svojem očetju. Pripoveduje o rtiču, o palmah, o cveticah, o Miss Grangerjevi, o italijanski služkinji Angelini, sploh o vsem, le o Rožamariji sami ne omeni nikdar besedice.

Bolj ko ga mineva jeza, tem huje se toži knezu po Rožamariji. Njegova hčerka mu manjka povsod. Nikdo ne pozna in ne do-

ume njegovih upov in načrtov tako dobro nego Rožamarija. Nihče mu ne more tako olepšati jutranjih ur, nikogar ne obdaja ono fino, čisto ozračje, kot bi prišlo iz neznane dežele, kjer žive nežnejša čustva in kjer za nagnusnost in prostaštvo ni prostora in ga tudi nikdar ne bo. — Kako prazno in pusto je vse brez nje! — Ko bi pisala le besedo: odpusti! — Razdražila in užalila me je bila, nisem se zavedala svojega čina! Da bi navedla katerikoli vzrok, naj bi bil še tako prozoren, in ne bi tako trdovratno molčala! —

Plohe dežja so končno vendarle pregnale nadležne komarje in oprale zaprašene ceste. Otroku s severa se odpirajo oči za krasoto palm, ko jih motri v dežju. — Kako je ona dateljna palma pripravljena sprejeti ovsežujočo mokroto!... Na velike, široke liste pada dež. Dežne kapljice se stekajo vzdolž skrbno pripravljenih žlebov ter se zbirajo ob steblih, po katerih se iztekajo k deblu ter se tam izlivajo v majhne kozarčke. In ob listih, — te nežne rjave zankice, v katerih se vlije vsak biser!

Potem so še druge palme, ki pa zro čemerno kot utrujene lepote in vendar le čakajo na svojega prijatelja — na mesec! Kako jih boža lunin svet ter prikazuje njih divni stas in somernost njihovih zastavic. Vsaka oblika ima svoj odsvit in če kdo pogleda proti nebu, vidi nebroj neizrečeno krasnih oblik. Deblo, ki je podnevi skoraj previtko, se dviga v mesečini dostojanstveno v višino ter nosi ponosno svojo krono iz lepo oblikovanega listja. —

Ah, da bi koga imela, ki bi vso to krasoto užival z njo: Toda hudo je osamljena in radi tega vse to težko prenaša, ko jo vendar že vznemirjajo boli srce. Razmišlja in razglablja o besedah tete Helene. Posebno naslednje ji neprenehoma done v ušesih: "Spričo smrti ne lažemo!" — Te besede so veljale njeni mamehi, bi li ne mogle tudi za njo veljati?...

In nekega dne odpre skrinjo, v kateri so shranjeni njeni skrivnostni zakladi. Odkar je k drugemu Božiču — njeni božični prazniki šteje od njenega Božiča v gozdu — vezala za Harra stolno prevleko, se je tej umetnosti vedno bolj udajala. Odkar je ločena od svojega dolgega prijatelja in ne more več soodločevati v njegovih barvah, je vso svojo ljubezen do lepote in vse svoje fino umetniško umevanje vlila v te vezenine. Brez vsakega navodila, poslušna le svojemu čutu za oblike in barve, je z iglo in s svilenim nitjo podala vtis, katerega je sama sprejela od narave. Nihče je ni pri tem motil. Kadar je sedela sklonjena nad svojo vezenino, je bila zavarovana in zaščitena! Nekaj časa so ji bili tudi to prepovedali, češ, da vztrajno vezenje pači postavbo in vpliva škodljivo na ponašanje. Tako je vsaj trdila njena mameha.

Toda Rožamarija si ni dala odvzeti tega edinega veselja. Držala je prav rahlo vezilne proge ter s svojimi čarobnimi rokami izvršila prava čuda!...

Tudi danes si je poiskala kos belega atlasa z nežnomodro barvitostjo ter ga pokrila s svojimi znamenji in točkami. Ko se z vso vneto loti tega dela, bo imela Miss Granger še udobnejše življenje. —

Rožamarija je silno marljiva! Njena ličeca rde. Veze s toliko vneto, kot bi ji šlo za življenje. —

XVII. Ifigenija.

V eni izmed južno ležečih sob manjšega hotela v Bordigheri počiva na marmornatem balkonu v najlepšem sončnem sijaju, v naslonjaču iz vrbovja, skrbno zavrit v ogrinjalo in odeje, bled madenič. Poleg njega, pri mizi, sedi prijazna zastavna gospa — njegova mati ter piše pisma. Zda jci je mladi mož odložil knjigo.

(Dalje prihodnjič)

GOVORNIKI POVDARJALI VAŽNOST MOČNEJŠE IN VEČJE KAT. ZAVEDNOSTI

(Nadaljevanje s 1. str.)

ganizacij. Najprvi je izrazil pozdrave g. Frank Tušek, gl. predsednik DSD; za njim je bila predstavljena ga. Josephine Muster, gl. blagajničarka Slov. ženske zveze. Navzoče je lepo pozdravila, potem pa omenila, da taka organizacija je bila že dolgo potrebna, opozorila pa je zraven, da skušnje učijo, da novi načrti niso vedno lahki in gladki in da se je treba ogibati kakih osebnosti, kakor tudi politične propagande. Za svoje besede je žela pritrjevanje. Nato je bil predstavljen g. John Mlakar, predsednik Družbe sv. Mohorja, ki je navdušeno pozdravil zborovalce in jim želel uspeha. Za njim je imel zelo ognjevit in navdušen govor g. Anton Grdina, kot zastopnik Zveze društev Najsv. Imena v Clevelandu, Ohio. Povdarjal je, da je treba vero čuvati kot dragocen zaklad in da je vera vse preje, nego druge zadeve. Za njim je imel jako dolg govor g. F. Gabrovšek, ki je pojasneval in tolmačil papeževo okrož-

nico primerjajoč jo kot vodilo raznim slučajem. Pojasneval je tudi druge zadeve. Obsojal je zagovarjanje politike močnih, rok, kakor tudi zavzemanja za sferne vplive. Za njim je govoril živahno g. Jožef Zalar, gl. tajnik KSKJ. Govoril je o vprašanju Trsta in Primorja in povdarjal, da ni več kot pravično, da velesile dajo Jugoslaviji Trst in Primorje in Koroško, katerim edino pripada. Predložil je v ta namen tudi krepko resolucijo, ki so jo navzoči z navdušenjem sprejeli.

Nato so bile prečitane še štiri resolucije, katere vse so bile sprejete in bodo pozneje objavljene, ko jih bo odbor pripravil za tisk, kakor tudi imenik izbranega odbora za prihodnost.

Nato so bili še predstavljeni sedanji odborniki prireditve, nakar je sledil zaključek.

Ves program je prilično dobro izpadel.

SREČA V NESREČI

"Pomisli, Lipe, večeraj bi se moral naš bivši podnajemnik oženiti, pa ga je med vožnjo k poroki zadela kap!"

"Da, da. Nekateri ljudje imajo še poslednji trenutek srečo."

V blag spomin

PRVE OBLETNICE SMRTI

mojega nepozabljenega soproga in našega dragega očeta

FRANK REPENSHEK SR.

ki je preminul 26. junija 1944.

Leto dni je šlo minulo, kar počivaš v grobu tam, danes znova bolečina, nam prihaja iz srca.

Bridka smrt nas je ločila, ter odvzela Te od nas, kaj bi bolj zdaj ne točili, žalostih ves naš je čas.

Miša naša, prej prijazna, je sedaj osamljena, tiha vedno, skoraj prazna, več zdaj Tebe ni doma.

Mirno, sladko v grobu spavaj, dragi oče in soprogo, nas pa upanje tolaži, da se enkrat združimo.

Žalujoči ostali:

MARY REPENSHEK, soproga: FRANK, ANTON, ALOYSIUS, VICTOR, MARY, ANGELINA, LUDWIG in THEODORE, otroci.

Sheboygan, Wisconsin, dne 26. junija 1945.

NAŠE SPECIJALITETE. Mi imamo slike

Št. 11 — Presvetega Srca Jezusovega v lepem okviru, po \$ 1.50

Št. 12 — Slike Marijinega križnega pota, za dar cerkvam ali vojniškim taboriščem. \$12.00

Št. 13 — Črna ali svetlo plava kronica \$ 2.00

Št. 14 — Mišni oltarčki \$ 1.00

Št. 15 — Razne nabožne razglednice 33 za \$1.00 s poštnino. Tako najboljše katoliške knjige.

Št. Z-8 — Krži in potrebnice za privedenje bolnikov po \$2.50; \$4.50; \$8.50; in \$9.00 (Vajno za pogrebniške).

NAROČITE PO ŠTEVILKAM

Naročila na veliko za razne verske predmete in slike.

ST. JOSEPH'S RELIGIOUS GOODS CO.

2935 N. Southport Ave. Chicago, Ill. LIN. 2134

IZSEL JE

VELIKI ANGLEŠKO - SLOVENSKI Besednjak

ki ga je spisal in uredil

DR. F. J. KERN

To je najpopolnejši angleško-slovenski besednjak s angleško izgovarjavo. Po tem besednjaku so popravljali. Zda j je besednjak na razpolago.

STANE S POŠTNINO \$5.00

kar je poslati s naročilom. Tisti, ki ga želijo dobiti, naj takoj pišejo ponj na naslov:

KNJIGARNA AM. SLOVENEK

1849 W. Cermak Road, Chicago 8, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

Z Japonci. Še trd oreh. In Japonci prekašajo v zvitosti Nemce. Nemci bi se bili predali Amerikancem in Angležem, Rusom ne. Ni jim uspelo, slava Eisenhoweru, da je bil mož.

Vest pove, da skušajo Japonci z istim trikom. Rusi niso v spopadu z Japonci, ampak zviti Japonci vidijo, kaj utegne priti, toraj mehak mir, da bi ne bilo trdega poraza. Triki ne bo uspel, to stoji, ampak vse poprašuje, kdaj napovedo Rusi vojno Japoncem. Well, v Moskvi so lahko taki, taki, ampak dlako na zobeh imajo v Moskvi, in prav nič se ne prenačijo. Ne poznam, kaj vse je v ruskih možganih, ampak kaže, da bodo v pravem trenutku stavili ultimatum: ven iz Kitaja in Mandžurije in Koreje in Sahalina, ali pa jutri udarimo! You may see.

Prodajalci hiš. 2-stanovanjsko hišo po 6 sob, v prvem nadstropju je "furnace heat", za 4 kare zidan garage. Nahaja se na Millard Ave. in Cermak Road. Cena je samo \$7,700.

2 hiši na eni loti. Prva je 4-stanovanjska po 4 sobe, druga 4-sobni "cottage". Rent doniša na mesec \$108. Nahaja se v slovenski naselbini blizu Cermak Rd. in Wolcott Ave. Cena je \$7,200.

3-stanovanjsko zidano hišo, centralna kurjava. Nahaja se na 21. Pl. pol bloka od Pulaski Road. Cena je \$9,700;

5-stanovanjsko zidano hišo, za 2 kari garage. Mesečna najemnina doniša \$200. Nahaja se na 26. cesti in Springfield. Cena je \$9,800;

3-stanovanjsko zidano hišo; centralna kurjava; najemnina \$140 na mesec. Nahaja se na Millard Ave. Cena je \$9,950;

Za pojasnila se obrnite na

ANTON JORDAN

3741 W. 26th Street, Chicago, Ill. Telefon Crawford 3838.

POSOJILA NA PRVE VKNJŽBE na hiše, ki jih prenavljate, ali na refinanciranje. — Zmerne obresti K O R U N A Savings and Loan Association 2832 W. Cermak Rd., Chicago, Ill. Rockwell 0538

DR. JOHN J. SMETANA OPTOMETRIST 1801 So. Ashland Ave. Telefon Canal 0523 Uradne ure: Vsak dan od 9:30 do 8:30 zvečer. Ob sredah od 9:30 do 1:00 popoldne; ob sobotah od 9:30 do 7:00 zvečer.

DR. J. E. URSICH ZDRAVNIK in KIRURG Urad: 1901 West Cermak Road CHICAGO Telefon Canal 4818 Residentni tel.: La Grange 3966 1-3 in 7-8 P.M. razen ob sredah

Michael Trunko in Sinovi PLASTERING and PATCHING CONTRACTORS Pleskarji in popravilci ometa in sten. 2114 W. 23rd Place, Chicago Telefon Canal 1090 Kadar imate za oddati kako ples-Slovenec priliko in da vprašate nas, če daste potem delo tudi druskarsko (plasterers) delo, se vam priporočamo, da daste nam kot nas za cene. Nobene zamere od gam. Za pleskarska dela jamčimo.